ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2018/1723 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 26ης Οκτωβρίου 2018

σχετικά με το διασυνοριακό έργο Rail Baltica στον διάδρομο Βόρειας Θάλασσας-Βαλτικής του κεντρικού δικτύου

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2018) 6969]

(Τα κείμενα στην εσθονική, τη λετονική, τη λιθουανική, την πολωνική, τη σουηδική και τη φινλανδική γλώσσα είναι τα μόνα αυθεντικά)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, περί των προσανατολισμών της Ένωσης για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 661/2010/ΕΕ ([1]), και ιδίως το άρθρο 47 παράγραφος 2,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Όπως αναγνωρίζεται στο 3ο πρόγραμμα εργασιών για τον διάδρομο Βόρειας Θάλασσας-Βαλτικής του κεντρικού δικτύου ([2]), το διασυνοριακό έργο Rail Baltica αναμένεται να διαδραματίσει κρίσιμο ρόλο στη διασφάλιση της λειτουργίας του διαδρόμου με τη διαλειτουργική και αποδοτική σύνδεση των κρατών της Βαλτικής με την Πολωνία και τη Φινλανδία, καθώς και με πολυτροπικές συνδέσεις μεταξύ θαλάσσιων, σιδηροδρομικών και οδικών μεταφορών.

(2) Το Rail Baltica υλοποιείται ως συμβατική σιδηροδρομική γραμμή υψηλών ταχυτήτων για μεικτή μεταφορά επιβατών και εμπορευμάτων. Οι ροές εμπορευματικών και επιβατικών μεταφορών αναμένεται να αυξηθούν σημαντικά μετά την ολοκλήρωση του έργου Rail Baltica.

(3) Το έργο Rail Baltica είναι εξαιρετικά πολύπλοκο διασυνοριακό έργο στο οποίο συμμετέχουν πέντε κράτη μέλη και του οποίου ο επαρκής συντονισμός αποτελεί σημαντική πρόκληση. Για να υποστηριχθεί η συντονισμένη και έγκαιρη υλοποίησή του, είναι αναγκαίο να εγκριθούν διατάξεις για την περιγραφή των αναγκαίων δράσεων και τον καθορισμό του χρονοδιαγράμματος υλοποίησής τους. Αυτό θα συνέβαλλε στην επίτευξη των διασυνοριακών στόχων που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα εργασιών για τον διάδρομο Βόρειας Θάλασσας-Βαλτικής. Σύμφωνα με το εν λόγω πρόγραμμα εργασιών, το διασυνοριακό έργο Rail Baltica προβλέπεται να τεθεί σε λειτουργία το συντομότερο δυνατόν και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο έως το 2030.

(4) Με την επιφύλαξη του άρθρου 1 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013, ο υπόλοιπος προϋπολογισμός που απαιτείται για την πλήρη υλοποίηση του διασυνοριακού έργου Rail Baltica εκτιμάται ότι ανέρχεται τουλάχιστον σε 5,6 δισ. EUR. Τα έργα που έχουν υλοποιηθεί ή προγραμματιστεί μέχρι στιγμής ανέρχονται σε ποσό σχεδόν 1,9 δισ. EUR και περιλαμβάνουν ενωσιακή χρηματοδότηση (έως το 85 % των επιλέξιμων δαπανών). Είναι σημαντικό να προσδιοριστούν οι δράσεις που απαιτούνται για την ολοκλήρωση του έργου Rail Baltica, ούτως ώστε να προγραμματιστεί και να βελτιστοποιηθεί πλήρως η διαθεσιμότητα ενωσιακής, εθνικής και περιφερειακής χρηματοδότησης, καθώς και άλλων σχετικών τύπων στήριξης.

(5) Η διασυνοριακή διάσταση του έργου απαιτεί τη δημιουργία ειδικών δομών διακυβέρνησης. Ο Ευρωπαίος συντονιστής για τον διάδρομο Βόρειας Θάλασσας-Βαλτικής του κεντρικού δικτύου και ένας εκπρόσωπος της Επιτροπής θα πρέπει να συμμετέχουν στις εν λόγω δομές ως παρατηρητές.

(6) Η Εσθονία, η Λετονία και η Λιθουανία υπέγραψαν και κύρωσαν διακυβερνητική συμφωνία, στην οποία συμφώνησαν να προσηλωθούν πλήρως στο έργο Rail Baltica. Η εταιρεία RB Rail AS και οι εθνικοί φορείς υλοποίησης ιδρύθηκαν και ορίστηκαν για την υλοποίηση του έργου. Η ειδική ομάδα Rail Baltica εξασφαλίζει τη διεύθυνση και τον συντονισμό μεταξύ των υπουργείων της Εσθονίας, της Λετονίας, της Λιθουανίας, της Πολωνίας και της Φινλανδίας.

(7) Για την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν στην Επιτροπή τακτικές εκθέσεις σχετικά με τα τμήματα που βρίσκονται στο αντίστοιχο έδαφός τους και να της κοινοποιούν τυχόν καθυστερήσεις που σημειώνονται.

([1]) ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 1.
([2]) Βλ. πρόγραμμα εργασιών στη διεύθυνση https://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/north-sea-baltic_en

(8) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση έχουν εγκριθεί από την Εσθονία, τη Λετονία, τη Λιθουανία, την Πολωνία και τη Φινλανδία.

(9) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 52 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Στην παρούσα απόφαση περιγράφονται οι δράσεις και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του διασυνοριακού έργου Rail Baltica (Tallinn-Pärnu-Riga-Panevėžys-Kaunas-Warszawa, με σύνδεση για το Vilnius), καθώς και οι σχετικές διατάξεις διακυβέρνησης.

Άρθρο 2

Δράσεις και χρονοδιάγραμμα

Η Εσθονία, η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία μεριμνούν για την έγκαιρη υλοποίηση των ακόλουθων δράσεων:

α) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018:

1) ολοκλήρωση του ενοποιημένου προκαταρκτικού τεχνικού σχεδιασμού στην Εσθονία, τη Λετονία και τη Λιθουανία·

2) ολοκλήρωση των στρατηγικών περιβαλλοντικών εκτιμήσεων στην Εσθονία, τη Λετονία και τη Λιθουανία (εκτός από το Kaunas έως το Vilnius και από το Kaunas έως τα σύνορα Λιθουανίας/Πολωνίας)·

3) ολοκλήρωση της μελέτης για τη διαχείριση υποδομής στην Εσθονία, τη Λετονία και τη Λιθουανία και υποβολή της στις εθνικές αρχές της Εσθονίας, της Λετονίας και της Λιθουανίας·

β) έως τις 30 Ιουνίου 2019: έγκριση απόφασης μεταξύ της Εσθονίας, της Λετονίας και της Λιθουανίας για τη διαχείριση της κατασκευασμένης υποδομής·

γ) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020:

1) ολοκλήρωση των στρατηγικών περιβαλλοντικών εκτιμήσεων στη Λιθουανία από το Kaunas έως τα σύνορα Λιθουανίας/Πολωνίας·

2) ολοκλήρωση του χωρικού (χωροταξικού) σχεδιασμού και έγκριση της ακριβούς ευθυγράμμισης της διαδρομής στην Εσθονία, τη Λετονία και τη Λιθουανία (εκτός από το Kaunas έως το Vilnius)·

3) έναρξη της κατασκευής στην Εσθονία, τη Λετονία και τη Λιθουανία·

4) ολοκλήρωση του τεχνικού σχεδιασμού της σιδηροδρομικής γραμμής στην Εσθονία, τη Λετονία (κεντρικό τμήμα γύρω από τη Riga) και τη Λιθουανία (εκτός από το Kaunas έως το Vilnius και από το Kaunas έως τα σύνορα Λιθουανίας/Πολωνίας)·

5) ολοκλήρωση, στην Πολωνία, των λεπτομερών μελετών και περιβαλλοντικών διαδικασιών για τον καθορισμό των τεχνικών παραμέτρων και του χρονοδιαγράμματος για την υλοποίηση του τμήματος Ełk-σύνορα Πολωνίας/Λιθουανίας·

δ) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021:

1) ολοκλήρωση της απόκτησης γης στην Εσθονία, τη Λετονία και τη Λιθουανία (εκτός από το Kaunas έως το Vilnius και από το Kaunas έως τα σύνορα Λιθουανίας/Πολωνίας)·

2) ολοκλήρωση του χωρικού (χωροταξικού) σχεδιασμού και των στρατηγικών περιβαλλοντικών εκτιμήσεων και έγκριση της ακριβούς ευθυγράμμισης της διαδρομής στη Λιθουανία από το Kaunas έως το Vilnius·

3) ολοκλήρωση του τεχνικού σχεδιασμού στη Λετονία (βόρειο και νότιο τμήμα)·

ε) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023:

1) ολοκλήρωση της απόκτησης γης στη Λιθουανία από το Kaunas έως το Vilnius και από το Kaunas έως τα σύνορα Λιθουανίας/Πολωνίας·

2) ολοκλήρωση του τεχνικού σχεδιασμού της σιδηροδρομικής γραμμής στη Λιθουανία από το Kaunas έως τα σύνορα Λιθουανίας/Πολωνίας και από το Kaunas έως το Vilnius·

στ) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025:

1) ολοκλήρωση, στην Εσθονία, τη Λετονία, τη Λιθουανία και την Πολωνία, της σιδηροδρομικής υποδομής που περιλαμβάνει ηλεκτροκινούμενη διπλή σιδηροδρομική γραμμή μεικτής κυκλοφορίας, κατάλληλη για εμπορευματικές αμαξοστοιχίες μήκους τουλάχιστον 740 μέτρων, με το εύρος τροχιάς της Διεθνούς Ένωσης Σιδηροδρόμων·

2) ανάπτυξη, στην Εσθονία, τη Λετονία, τη Λιθουανία και την Πολωνία, του ευρωπαϊκού συστήματος διαχείρισης της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας (ERTMS) για την επίτευξη πλήρους διαλειτουργικότητας, σύμφωνα με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/6 της Επιτροπής [1]·

3) εξασφάλιση της δυναμικότητας μεταφόρτωσης στους υφιστάμενους και τους νέους τερματικούς σταθμούς οδικών-σιδηροδρομικών μεταφορών, και σύνδεσή τους με συμβατική ηλεκτροκινούμενη διπλή σιδηροδρομική γραμμή υψηλών ταχυτήτων και ευρωπαϊκού τυποποιημένου εύρους τροχιάς (1 435 mm).

Άρθρο 3

Διακυβέρνηση

1. Η πρόοδος των δράσεων που αναφέρονται στο άρθρο 2 εξετάζεται τουλάχιστον δύο φορές ετησίως από τους εκπροσώπους της Εσθονίας, της Λετονίας, της Λιθουανίας, της Πολωνίας και της Φινλανδίας στη διακυβερνητική (υπουργική) ειδική ομάδα Rail Baltica, με τη συμμετοχή του Ευρωπαίου συντονιστή για τον διάδρομο Βόρειας Θάλασσας-Βαλτικής του κεντρικού δικτύου και των εκπροσώπων της Επιτροπής.

2. Ο Ευρωπαίος συντονιστής για τον διάδρομο Βόρειας Θάλασσας-Βαλτικής του κεντρικού δικτύου και εκπρόσωποι της Επιτροπής, καθώς και οριζόμενοι εκπρόσωποι της Πολωνίας και της Φινλανδίας, προσκαλούνται να συμμετάσχουν ως παρατηρητές στις συνεδριάσεις του εποπτικού συμβουλίου της RB Rail AS.

Άρθρο 4

Υποβολή εκθέσεων

Η Εσθονία, η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία υποβάλλουν έκθεση τουλάχιστον μία φορά ετησίως στην Επιτροπή και στον Ευρωπαίο συντονιστή για τον διάδρομο Βόρειας Θάλασσας-Βαλτικής του κεντρικού δικτύου σχετικά με την πρόοδο ως προς την υλοποίηση των δράσεων που αναφέρονται στο άρθρο 2 και κοινοποιούν τυχόν καθυστέρηση που σημειώθηκε, διευκρινίζοντας τις αιτίες της καθυστέρησης και αναφέροντας τα διορθωτικά μέτρα που ελήφθησαν. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν, κατά περίπτωση, το περιεχόμενο των ετήσιων εκθέσεων προόδου που πρέπει να υποβάλλονται στο πλαίσιο των συμφωνιών επιχορήγησης του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη».

Άρθρο 5

Επανεξέταση

Το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023, η Επιτροπή, έπειτα από διαβούλευση με την Εσθονία, τη Φινλανδία, τη Λετονία, τη Λιθουανία και την Πολωνία και με τη βοήθεια του Ευρωπαίου συντονιστή για τον διάδρομο Βόρειας Θάλασσας-Βαλτικής του κεντρικού δικτύου προβαίνει σε επανεξέταση των δράσεων και του χρονοδιαγράμματος που αναφέρονται στο άρθρο 2.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Εσθονίας, στη Δημοκρατία της Λετονίας, στη Δημοκρατία της Λιθουανίας, στη Δημοκρατία της Πολωνίας και στη Δημοκρατία της Φινλανδίας.

Βρυξέλλες, 26 Οκτωβρίου 2018.

Για την Επιτροπή
Violeta BULC
Μέλος της Επιτροπής

[1] Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2017/6 της Επιτροπής, της 5ης Ιανουαρίου 2017, για το ευρωπαϊκό σχέδιο ανάπτυξης του ευρωπαϊκού συστήματος διαχείρισης της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας (ΕΕ L 3 της 6.1.2017, σ. 6).